

KARTA KURSU

Nazwa	Systemy ochrony praw człowieka
Nazwa w j. ang.	Human rights protection systems

Koordynator	dr, prof. UKEN Klaudia Cenda-Miedzińska	Zespół dydaktyczny
		dr, prof. UKEN Klaudia Cenda-Miedzińska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie ogólnej wiedzy na temat funkcji i zadań organów ochrony praw człowieka i podstawowych aktów prawnych z obszaru praw człowieka. Przybliżenie wybranych praw i wolności człowieka. Uwrażliwienie na naruszenia praw i wolności człowieka.

Warunki wstępne

Wiedza	Ogólna wiedza na temat funkcjonowania organizacji międzynarodowych i regionalnych (ONZ, Rada Europy, Unia Europejska) na poziomie absolwenta szkoły średniej.
Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskiwania informacji na temat działalności organów międzynarodowych i regionalnych, – podstawowego dostrzegania, identyfikowania i diagnozowania zjawisk i problemów związanych z prawami człowieka, – podejmowania działań skierowanych na realizację projektów, – porozumiewania się przy użyciu kanałów i technik komunikacyjnych, – gotowości do współpracy w zespole.
Kursy	-

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	Student: W01, dysponuje zaawansowaną wiedzą o prawach i wolnościach człowieka, który jest podmiotem uczestniczącym w procesie kształtowania środowiska bezpieczeństwa narodowego, W02, zna uwarunkowania prawne i organizacyjne systemów ochrony praw człowieka.	K1_W03 K1_W05
--	--	----------------------

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Student: U01, dysponuje umiejętnością posługiwania się zespołem norm, reguł prawnych, etycznych umożliwiających odpowiednie rozwiązywanie konkretnie postawionego problemu z obszaru praw i wolności człowieka.	K1_U03

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student: K01, potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną i rzetelnie pozyskiwać dane do analizowania przypadków łamania praw człowieka.	K1_K01

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	30									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady: Wykład konwersatoryjny i problemowy.
Ćwiczenia: mapa pamięci, praca z orzecznictwem, dyskusja, burza mózgów, projekty.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X					X
W02							X	X					X
U01							X	X					X
K01							X	X					X

Kryteria oceny	Obecność na zajęciach, aktywność, projekt grupowy
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawa człowieka. Podstawowe pojęcia 2. Historia praw człowieka 3. Granice praw człowieka 4. ONZ-owski system ochrony praw człowieka 5. Regionalne systemy ochrony praw człowieka 6. Międzynarodowe formy ochrony cudzoziemców 7. System ochrony wybranych praw i wolności człowieka: <ul style="list-style-type: none"> • Prawo do życia • Wolność od tortur, niehumanitarnego i poniżającego traktowania lub karności • Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego • Prawo do rzetelnego procesu sądowego • Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego • Wolność myśli, sumienia i wyznania • Wolność wyrażania opinii • Wolność zgromadzania się i stowarzyszania • Prawo do informacji • Prawo do dobrej administracji • Prawa polityczne • Prawo do nauki

Wykaz literatury podstawowej

- Brzozowski W., Krzywoń A., Wiącek M., *Prawa człowieka*, wydanie 5, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
- Balcerzak M., *Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Przed egzaminem*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2025.
- Spryszak K., Jaskiernia J., *Ochrona praw człowieka pierwszej generacji w dobie nowych wyzwań cywilizacyjnych*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2023.
- Orzeszyna K., Skwarzyński M., Tabaszewski R. K., *Prawo międzynarodowe praw człowieka*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2022.
- Hołda J., Hołda Z. Ostrowska D., Rybczyńska J. A., *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Wybrane akty prawne:

- *Konstytucja RP*
- *Europejska konwencja praw człowieka + protokoły dodatkowe*
- *Międzynarodowe traktaty dotyczące praw człowieka*
- *Karta praw podstawowych UE*
- *Konwencja dotycząca statusu uchodźców*

Wykaz literatury uzupełniającej

- Banaszak B., Bisztyga A., Complak K., Jabłoński M. , Wieruszewski R., Wójtowicz K., *System ochrony praw człowieka*, Kraków 2005.
- Hucal M., *Wolność sumienia i wyznania w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, Wyd. C. H. Beck, Warszawa, 2012.
- *Europejski Trybunał Praw Człowieka, wybór orzeczeń*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa, 2012, oprac. M.A. Nowicki (pozycje dostępne również z innych lat)
- Nowicki M., *Kamienie milowe. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, Wyd. Scholar, Warszawa 1996.
- Wróbel A., *Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Komentarz*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2013.
- Merkwa M., *U źródeł idei praw człowieka. Kształtowanie prawnych i filozoficznych podstaw koncepcji praw człowieka*, Wyd. UMCS, Lublin 2018.
- Kulińska-Kępa Z., *Prawa obywatelskie i polityczne a prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne. Porównanie systemów ochrony*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3